

Raadsvoorstel

Onderwerp **voorgenomen sluiting OBS De Expeditie**

Registratienr. 5433130 Steller/telnr. Rick.Pos/ 63 92 Bijlagen 1

Classificatie

Vertrouwelijk

Portefeuillehouder

T. Schroor

Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit

geen gebruik te maken van de gelegenheid de instandhouding van de openbare basisschool 'De Expeditie' over te nemen van O2G2.

Samenvatting

Het schoolbestuur O2G2 heeft de gemeente op 22 december 2015 formeel per brief op de hoogte gesteld van hun voorgenomen besluit om de openbare basisschool 'De Expeditie' te sluiten per 1 augustus 2016. Daarin vraagt het schoolbestuur de gemeenteraad zo spoedig mogelijk aan te geven of de gemeente de school wil overnemen.

Onder de huidige wetgeving mag een openbaar schoolbestuur besluiten een school te sluiten, maar moet zij de gemeente de gelegenheid bieden om, indien gewenst, de instandhouding van de school over te nemen. De gemeente zou dan weer zelf gaan optreden als schoolbestuur. Omdat in de nabije omgeving nog openbaar onderwijs is en een voldoende gevarieerd onderwijsaanbod in de omgeving blijft stellen we voor het bestuur van de school niet over te nemen.

B&W-besluit d.d.:

Afgehandeld en naar archief

Paraaf

Datum

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Het openbaar schoolbestuur O2G2 heeft kenbaar gemaakt de openbare basisschool De Expeditie (brinnr. 16NF) te willen sluiten per 1 augustus 2016. Zij heeft inmiddels de ouders en het personeel op de hoogte gesteld van dit voornemen, en de gemeente op de hoogte gesteld via bijgaande brief.

De aanleiding voor het voorgenomen besluit van O2G2 om de school te sluiten wordt toegelicht in bijgevoegde brief van het schoolbestuur. In de brief geeft het schoolbestuur aan de school te willen sluiten vanwege het ontbreken van een reëel toekomstperspectief.

Kader

In het verleden was het de bevoegdheid van de gemeenteraad om te besluiten over de opheffing van een openbare school. Dit is recent gewijzigd door een wetwijziging die in 2014 in werking is getreden. Die wetwijziging legt de bevoegdheid tot sluiten bij het schoolbestuur, waarbij het schoolbestuur de gemeente de kans moet geven om de school over te nemen indien de gemeente de school alsnog in stand wenst te houden.

Het huidige kader wordt met name gevormd door art 159 WPO (Wet primair onderwijs). In dat artikel wordt bepaald dat:

De stichting voor openbaar onderwijs kan besluiten tot opheffing van een door die stichting in stand gehouden openbare school of nevenvestiging. Een besluit tot opheffing wordt uiterlijk op 1 augustus van het schooljaar voorafgaand aan de beoogde datum van opheffing medegedeeld aan de gemeenteraad. Indien de gemeenteraad voor 1 februari daaropvolgend besluit dat hij de school in stand wenst te houden, wordt deze niet opgeheven, maar wordt de instandhouding daarvan overgedragen aan de gemeente.

Een school voor openbaar onderwijs mag niet op grond van dit artikel worden opgeheven indien binnen 10 km geen andere school voor openbaar onderwijs aanwezig is en aan openbaar onderwijs wel behoefte bestaat.

Uit dit kader blijkt dat het schoolbestuur formeel de gemeenteraad had moeten informeren vóór 1 augustus 2015, zodat de gemeenteraad voor 1 februari 2016 een besluit kan nemen over het overnemen van de instandhouding. Deze data zijn met name van belang voor het geval de gemeente besluit tot overnemen van het bestuur, zodat er voldoende tijd is om de overname daadwerkelijk voor te bereiden.

De opheffing van de school is gemeld aan de gemeente na de in de wet bepaalde termijn, waardoor we als gemeente formeel niet gehouden zijn om al een besluit te nemen over het overnemen van de school voor 1 februari. Formeel kan O2G2 de school pas opheffen per 1 augustus 2017.

Ondanks dat willen we op korte termijn duidelijkheid geven over de keuze om de school niet over te nemen, om voor alle partijen helderheid te scheppen. Onduidelijkheid voor de leerlingen en ouders over al dan niet sluiting van de school achten we niet in het belang van de leerlingen.

Voor een afweging of de gemeente de school wil overnemen zijn de volgende juridische kaders van belang:

1. De gemeentelijke zorgplicht voor openbaar onderwijs.

De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor voldoende openbaar onderwijs op een genoegzaam aantal scholen. In de wijk Beijum staan nog verschillende andere basisscholen, waaronder een openbare school. Instandhouding van de school is dus niet essentieel voor de gemeente om te voldoen aan de wettelijke zorgplicht voor openbaar onderwijs.

2. De instandhoudingsnorm. Voor de gemeente Groningen ligt die norm op dit moment op 164.

Het aantal leerlingen op De Expeditie ligt onder die norm. Het perspectief is dat het aantal leerlingen de komende jaren verder daalt; de instroom van nieuwe leerlingen is zeer gering. De kans dat binnen enkele jaren de school binnen een paar jaar weer boven de 164 leerlingen uitkomt is dus zeer klein.

Argumenten en afwegingen

De mogelijkheid die in de wet geschapen is om als gemeente het bestuur van de openbare school over te nemen is vooral geënt op de situatie bij krimp, en sluiting van de laatste openbare school in de omgeving. De gemeente krijgt van via overname van de school de mogelijkheid om voldoende openbaar onderwijs te kunnen blijven realiseren ondanks het besluit tot sluiting door het schoolbestuur.

In het geval van De Expeditie is de situatie anders:

In de nabije omgeving zijn nog verschillende basisscholen, waaronder een andere openbare school. Vanuit de gemeentelijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor voldoende openbaar onderwijs is er geen reden om de instandhouding van de school over te nemen.

Het aantal leerlingen bevindt zich met 121 op dit moment onder de instandhoudingsnorm en de prognose is dat het aantal leerlingen de komende jaren sterk verder daalt vanwege gebrek aan instroom van nieuwe leerlingen. Zoals O2G2 in haar brief aangeeft is het gebrek aan nieuwe instroom een belangrijke reden om te komen tot de conclusie dat de school geen reëel toekomstperspectief heeft.

Indien de gemeente de school wel zou overnemen zou er, om de school op langere termijn perspectief te kunnen bieden bovendien een ongewenste concurrentiesituatie ontstaan tussen de gemeente en O2G2 (en andere schoolbesturen). Immers om de school op termijn in stand te kunnen houden is voldoende nieuwe instroom nodig. Die instroom is er nu niet, en zou bij andere scholen vandaan moeten komen.

Tenslotte is het zeer de vraag of we als gemeente als bestuur van één kleine school in staat zouden zijn om structureel kwalitatief goed onderwijs te bieden op de school. Daarvoor ontberen we op dit moment de infrastructuur.

Proces

We beseffen ons dat volgens de huidige wetgeving O2G2 het voorgenomen besluit de school te willen sluiten te laat heeft gemeld bij de gemeenteraad. De termijn heeft echter geen invloed op de inhoudelijke afweging; ook als de voorgenomen sluiting eerder zou zijn gemeld zou ons advies zijn de school niet over te nemen.

In haar brief geeft O2G2 aan dat het formeel nog gaat om een voorgenomen besluit. De MR heeft formeel nog geen advies uitgebracht over de voorgenomen sluiting. Wel heeft de Raad van Toezicht van O2G2 inmiddels haar goedkeuring verleend aan het voorgenomen besluit. Alle betrokken partijen anticiperen ondertussen op het formele besluit. De gesprekken met ouders over waar leerlingen naar toe kunnen zijn inmiddels gestart, veel ouders oriënteren zich inmiddels op een nieuwe school en verschillende scholen in de omgeving organiseren inmiddels voorlichtingsbijeenkomsten.

In dit licht zou uitstel van het gemeentelijk besluit om de school al dan niet over te nemen niet leiden tot een andere situatie, namelijk dat de school vanaf komende zomer leeg staat.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De sluiting van de school is ingrijpend en zeer vervelend voor alle betrokkenen. Het is aan het schoolbestuur om de opheffing zorgvuldig vorm te geven, en de huidige leerlingen goed onder te brengen bij andere scholen. In de brief aan de raad geeft O2G2 aan zijn uiterste best te doen dit proces zo zorgvuldig mogelijk te begeleiden. Hierop hebben we in gesprekken met het schoolbestuur ook aangedrongen, en O2G2 heeft ons verzekerd zich optimaal in te zetten voor een, voor zover mogelijk, bevredigende oplossing voor de ouders en leerlingen. Dit bevestigt het schoolbestuur ook in bijgevoegde brief.

O2G2 garandeert een plek voor alle leerlingen op één van hun scholen. Ook de scholen die niet onder het bestuur van O2G2 vallen bereiden zich voor op de mogelijke komst van extra leerlingen als gevolg van deze sluiting. De scholen De Heerdstee en De Dom Helder Camara organiseren daarvoor in januari 2016 voorlichtingsbijeenkomsten voor ouders.

Financiële consequenties

Het gebouw aan de Wibenaherd 24 komt per augustus leeg te staan. Dit is onafhankelijk van de vraag of de school formeel per 1 augustus 2016 of 1 augustus 2017 wordt opgeheven.

De formele sluitingsdatum van de school kan nog wel invloed hebben op het moment van overdracht van de school aan de gemeente. Dit wordt ook onderwerp van overleg tussen het schoolbestuur en de gemeente. In het gebouw van De Expeditie zit op dit moment naast de school ook nog kinderopvanglokatie Pinokkio gevestigd. We gaan in overleg met O2G2 en de kinderopvanginstelling over de ontstane situatie en eventuele consequenties voor de huisvesting van deze kinderopvanglokatie.

Als O2G2 het gebouw overdraagt aan de gemeente zal het in goede staat moeten zijn. Op het moment dat dat is gerealiseerd en beide partijen voor de overdracht hebben getekend zijn de kosten voor het leegstaande gebouw voor rekening van de gemeente. Op dat moment gaat de gemeente op zoek naar herbestemming van het gebouw. In eerste instantie als onderwijsvoorziening, in tweede instantie zal breder worden gekeken. In de tussen tijd gaan we in gesprek over leegstandsbeheer. Omdat het beheer van het gebouw op dit moment in handen ligt van O2G2, en we nog geen afspraken hebben over leegstandsbeheer weten we niet precies wat de kosten zijn voor de leegstand. Wel schatten we in dat die kosten voor de korte termijn relatief laag zullen liggen.

Overige consequenties

Om een nieuwe invulling te vinden voor het gebouw gaan we de mogelijkheden onderzoeken. Hiervoor is het zogenaamde Makelpunt dat we hebben ingericht de aangewezen plek. Op dit moment is het nog te vroeg om daarover meer helderheid te kunnen geven.

De mogelijke huisvesting van het Wij team in dit schoolgebouw is op dit moment niet aan de orde omdat uw raad op 30-9-2015 (regnr. 5117420) heeft besloten dat het Wij team tijdelijk in de Doefmat gehuisvest wordt. De aanpassing van dit pand is in volle gang; volgens planning is de oplevering eind februari zodat het Wij team er per 1-3-2016 in kan.

Voor de lange termijn is de inzet dat het Wij-team wordt gehuisvest in het zogenaamde derdengebouw aan plein Oost dat op dit moment wordt ontwikkeld door Patrimonium. De besprekingen hierover zijn vergevorderd. Uw raad heeft de opdracht gegeven om hiervoor een samenwerkingsovereenkomst op te stellen met Patrimonium. Volgens planning wordt die overeenkomst begin 2016 wordt ondertekend.

Vervolg

Na besluit door uw raad zullen we het schoolbestuur op de hoogte stellen van het besluit.